

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HÍVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATA
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

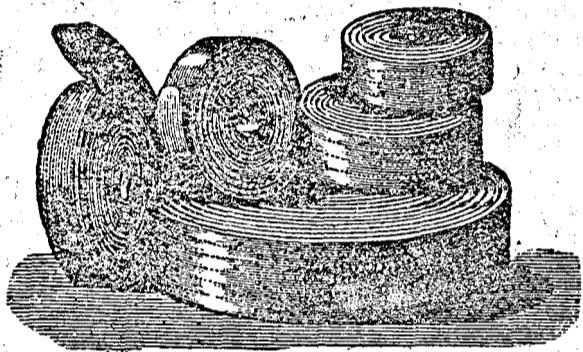
Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, kisgazdák és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják. 10/20

A lapfelfigyelő bizottság felfigyelése mellett felelős szerkesztő és kiadó;

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Eredeti WOLFNER-féle Géphajtó-szíjak

belföldi és amerikai

Gépkenő- és Hengerolajok. Merev-
zsir, Olajozók és Zsirozók, Klinge-
rit, Asbest és Gummi tömitőlapok,
Manillazsineg és zsákok a legjobb
minőségben

állandóan raktáron!
az E. G. E. géposztályánál,

HANN és Társa

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgöncim: HANNCOMP. Telef. 2—36.

Czurkán helyett cigája. Az állattenyésztő és a Mendelizmus.

Irta: Dr. Szentkirályi Ákos.

II.

Visszatérve a curkán × cigája keresztezés
dolgára, szükségesnek tartom megjegyezni,
miszerint állandóan szemelött tartandó, hogy a
két fajta nemcsak színre, hanem gyapjura is
határozott vonásokban különbözik egymástól.
Aki ma curkányjuhot akar *tenyészteni* — nem-
csak *tartani* — *szaporítani*, hanem *tenyészteni*
— az *egyszínű* juhokból, fehér fejű-lábu, fehér
gyapjas avagy fekete fejű-lábu, fekete gyapjas
juhokból álló nyáját kell kitenyészten. A cigája
tenyésztő pedig arra kell törekedjék, hogy vala-
mennyi juha fekete fejű-lábu, fehér gyapjas
legyen. A cigája juh ugyanis *nem egyszínű*
juh, a curkán juh pedig *egyszínű* juh. Ezen a
megállapításon nem változtat az a körülmény,
hogy curkánaink és cigáink is összességük-
ben, színre nézve nagyon sokfélék. Fekete
cigájú gyapjunak alig akad vevője; a fekete
curkán gyapju fogyasztása pedig nagyon kor-
látolt és évről-évre kevesebb. A gyapjura, helye-
sebben szólva a bundára vonatkozóan a különb-
ség a két juh fajta között a színbeli különbségnél
is jelentősebb, mert a curkán juh bundája szőr-
szálak keveréke gyapjuszálakkal, a cigájáét
pedig csupán gyapjuszálak alkotják. Aki tehát
egyszínű curkánjait akarja fekete fejű-lábu, fehér
bundás cigájává — mondjuk jellegzetes cigájává
átalakítani, annak a színbeli különbségen kívül,
az ennél tenyésztői szempontból még jelentő-
sebb gyapjubeli különbséggel is megküzdeni
kell. A gyapju dolgában főgnak nemzedékek
során át azok a zavart okozó, az egyformási-
tást megnehezítő hibák fellépni, melyek közül
nehányat fennebb alkalmam volt felsorolni és
a melyeket a természetudós jelentéktelennek
tart, a gyapjutermelő gazda ellenben nagyon
jelentőseknek kell tartison, mert a gyapju értéket

csökkenik. Tökéletes igazat adok a természet-
tudósnak abban, hogy ezeket a gazdára nézve
kedvezőtlen hibákat gondos kiválasztással ki-
küzöbölteni lehet — csak az a kérdés, hogy
mennyi idő alatt! Aztán nemcsak gondos ki-
választás, hanem megfelelő párosítás is feltétele
a kiküzöbölésnek. Ehez pedig gyapjuismeretén
kívül sok tenyésztői tapasztalat is szükséges.
Juhtartó gazdáink közül kevésnek volt alkalmá
a tenyésztés fogásaival, tiikaival megismerkedni.

A szín átörökléséről szóló Mendel-féle
törvényt* alkalmazva feketegyapjas curkánok-
nak fehérgyapjas cigája kossal való átkereszte-
zése dolgára, a természetudós megállapítja,
hogy a következők fognak történni:

1. Ha curkán nyájra cigája kost haszná-
lunk, az első nemzedék se curkán, se cigája
nem lesz.

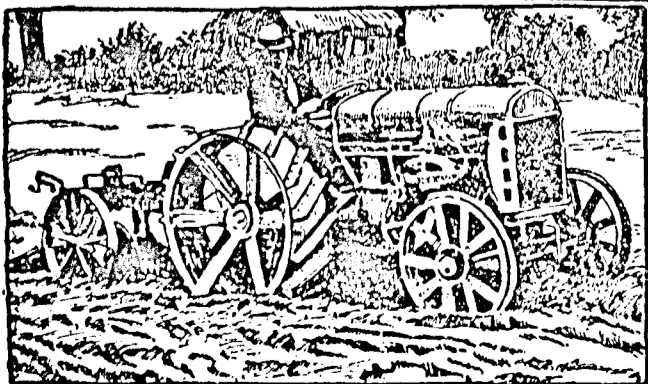
2. Ha ebből a félvér nemzedékből szár-
mazó anyákra megint tiszta cigája kost haszná-
lunk, a második — tehát háromnegyed
cigájavértű nemzedék hasonfele tiszta cigája
lesz; másikefele kevertvértű marad, tiszta curkán
egysem születik.

3. Ha azután mindig tiszta cigája kost
használunk, a kevertvértű felerészt évről évre
apaszthatjuk.

Tapasztalt tenyésztőink jól tudják, hogy
ami ebben a három pontban foglaltatik: nagyon
régii állattenyésztési tapasztalat. Uj csak az a
második pontban, hogy a második nemzedék
a $\frac{3}{4}$ vértű bárányok közül *számszerűen 50%
tiszta cigája lesz.* Uj lenne továbbá az a ki-
jelentés, hogy:

4. Ha fekete curkán juhokból álló anyákra
fehér cigája kost használunk (bizonyára fekete

* Mendel pirosvirágu borsót keresztezett fehérvirágu
borsóval. Kísérletel hosszú sorának eredményét véve
számításba fogalmazta, alkotta a szlnátöröklése törvé-
nyét. Olyan növényvel kísérletezett, melynek mindenik
keresztett virágából több, sok magot adó hüvely ter-
mett. Az egyes hüvelyek magvait elvetve, gondosan
megfigyelte: melyikből milyen virágu növény keletkezett
a keresztezési sorozat rendén.

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Marli
No. 2. 110 Telefon 999. szám.

gyapjas curkánokat és fehér gyapjas cigáját érve) a félvér nemzedék csupa fehér (fehér gyapjas bárányokból fog állani.

Tapasztalt tenyésztőink bizonyára igazat adnak, ha állítom, hogy nagyon sok folytatása kellene legyen ennek a cikkemnek, ha a leírt négy pontban foglaltakat tenyésztői szempontból és a tenyésztők által elfogadott kifejezések szerint megvilágítani akarnám. Egypár észrevételt azonban megkockáztatok.

Az 1. pont szerint: ha curkánt cigájával keresztezék, a félvérek se curkánok se cigáják nem lesznek. Tökéletesen helyes megállapítás. Gazdáink azonban némiképen kétkedni fognak, ha ezzel az állítással szembe állíthatnám a 4-ik pontban foglalt amá kijelentést, hogy: ha fekete curkán anyákra fehér cigájákat használunk, csupa fehér bárányok lesznek. Az állattenyésztő tapasztalata szerint, ugyanis: az utód az apától és az anyától is örököl. Ezt a tapasztalatát igazolja az 1. pontban foglalt állítás. Ezért zavarba fog jönni a 4-ik pont kijelentésére. Észre kell venni, hogy a fekete anyák nem örökölték, csupa fehér bárányok születvén. Tovább töprengve efelelt (újserű szót használva) a történet felelt, arra a következtetésre fog jutni, hogy csak az apa örökölte a színt. Ezt megállapítva újra zavarba jön, ha olvassa, hogy: ha Mendel összeporzott pirosvirágú borsót fehér viráguval, az így származott magból csupa pirosvirágú borsók fejlődtek. Zavarba fog jönni azért, mert megállapítani kénytelen, miszerint csak az anya örökölte a színt. A szóban levő összeporzást úgy kell ugyanis értelmezni, a szőke európai ember és barna cigány leány barna gyermekei példáját tartva szem előtt, hogy a piros virágú borsó fehérvirágú borsó himporával lett megtermékenyítve.

A 4-ik pontban olvasható kijelentés ösztönzött előkeresni azokat a gyapjú mintákat, melyeket a Kolozsvári Gazdasági Akadémia juhajtva kertjében — valamennyi akkor az országban tenyésztett juhajtva egy-egy kis törzsszel képviselve volt — különféle fajták keresztezéséből származott állatokról nyírtam.

Először is kézbe veszem azokat a tenyérynai nagy mintákat, melyek két merino anyának karakul kostól fogant bárányai bundájából valók. Mind a két minta egészen fekete, csak imitt-amott lehet nagyító üveggel egy-egy fehér szálát találni. A színt tehát határozottan a fekete apától örökölte mind a két félvér állat. A gyapjút első pillantásra, valóságos marinos gyapjunak fogja mondani, aki járatlan a gyapjuismeretben. Jól szemügyre véve a tömött szerkezetű, rövidszálú mintát, szabad szemmel is megállapítható, hogy a felületét borzossá tevő szálak durva szőrszálak, melyek a bunda tulajdonos részét alkotó finom gyapjuszálak közül nőttek ki. Megállapítható tehát, hogy gyapját mindkét félvér állat részben az apától, részben az anyától örökölte. Becslésem szerint $\frac{1}{4}$ részben az apától, $\frac{3}{4}$ részben az anyától.

Éppen az ellenkezőjét lehet megállapítani, gyűjteményeim más gyapjumintáit vizsgálva. Egy szalonvidéki gazdaságból küldötték, ahol a fehér curkánokat merino kosokkal keresztezik. Egyik minta a félvér nemzedék állagos gyapja; a másik a $\frac{3}{4}$ merinovérű juhok gyapjának $\frac{3}{4}$ része még nem merino gyapju.

Ezeket a gyapjumintákat, több más nagyon

értékes mintával bárki megszemlélheti az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalában, Cluj—Kolozsvár (Str. Mureşan, Attila u. 10 sz.). Elmélkedhet a curkán gyapjunak cigája gyapjuvá való átalakítása kérdése felett. És meggyőződhet, hogy ez a feladat nem olyan — mondjuk — egyszerű feladat, mintha fekete curkán nyájunkat fehérré akarnók átalakítani avagy juhaink tejelésének, hizalmasságának keresztezés útján való fokozását tűznők ki célnak.

Szöszösödés vagy nemezbetegség.

A szöszösödés a szőlő fiatal zöle leveleinek igen gyakori bántalma, melyet a peronospora fehér kivirágzásaival tévesztenek össze, azonkívül igen ritkán hajtásokon és virágfürtökön is található. Okozója az Eriophyes (Phytoptus) vitis nevű apró atka. Az atka szurása folytán a levél fonákján több m. vastag, ujjainkkal el nem törölhető, eleinte fehér, esetleg halványpiros, később elbarnuló, szöszös, gyapjas szőrképződés jelenik meg, míg ellenben a peronospora kivirágzása tiszta fehér, ragyogó, hópihéhez hasonló s ha elhervad, sem lesz barna. Továbbá a szöszös foltok mikor már teljesen kifejlődtek, bemélyednek a levél testébe s a folt tetejét a levél szintén dudorosán felemelik, míg a peronospora foltjai mindig simák s a levél szintjéből nem emelkednek ki.

A bántalom általában nem nagy bajt okoz ahol azonban rendkívül nagy mértékben mutatkozik s pl. még a fürtökre is átmegy, ott célszerű ellene védekezni.

A védekezés módja az, hogy kora tavasszal a szöszösödést mutató fiatal leveleket leszedjük s elégetjük vagy lefórázzuk. A leveleket leghelyesebben, nem lyukas edénybe gyűjtjük össze, hogy a leszedett levelekről az állat el ne szabaduljon és más tőkéek lombzatára ne hullhasson. A rendkívül nagy mértékben megtámadott tőkéket ősszel erősen visszametszük s a vesszőket elégetjük.

A legelők javítása.

Ha valamely legelőre több állatot hajtának ki, mint amennyit az elbir tartani, ott a legelő rövid idő alatt lerágatván, annak felületét az ide oda bolyongó éhes jószág porrá gázolja. Így kipusztul róla a jóféle fű, ott marad a gaz, mely gyorsan szaporodik s ott marad s terpeszkedik a bokor, amelynek védelmében ismét csak gaznövények tenyésznek. Mivel általános szokás szerint az egész legelőterületet használják, a fű nem ujlhat fel. Nem gondoskodnak a legelőterületek trágyázásáról, termőképességük fenntartása érdekében. Az így elrontott legelőket okvetlenül meg kell javítanunk, ha csak nem akarjuk állattenyésztésünket veszélyeztetni. A javítás abból áll, hogy a tavaszi kihajtás előtt, de később is a legeltetés idején megbízható emberekkel a gaz növényektől, bokroktól kiisztogatjuk a legelőt, elenyegeltjük a vakondtúrásokat s a hangyaszombékokat, kitisztogatjuk, rendbehozzuk a kutaikat, a vályukat s gondoskodunk arról, hogy a vályukból kieresztett piszkos víz elvezetessék, a pásztoroknak megtiltjuk, hogy deleléskor mindig ugyanazon a helyen fektessenek s így e kis területet agyonfertőzzék és haszontalanul túltrágyázzák, hanem az itatás megőrlénte után

mindig tovább és tovább hajtják az állatokat, hogy más és más helyen deleljenek. Ha valamely legelőterületen rossz a fű növény, szőrjük azt be tavasszal jóféle angol perjével és fehér herével s a magot alaposan gereblyézzük le, de ennek a kelését az első évben ne legeltesük, csak kaszáltassék. Ha csak lehetséges, minden állatfaj részére külön legelőt tartunk, mert minden legelőnek kész védelme az, ha ló, marha, juh és sertés, sőt esetleg liba is jár.

Tudósítóink észrevételei.

Lapunk kedves tudósítói karának egy része mindenkor megjegyzésekkel fűszerezi jelentéseit. Ezekből közlünk egy néhányat olvasóközönségünk tájékoztatása céljából.

Juhász Sándor írja Ábránfalváról (Udvarhelymegye).

Julius 15-iki jelentésemben megírtam, hogy a pajor (csimaz) pusztítja a gazdasági növények gyökereit — azonban én magam nem tulajdonítottam nagy fontosságot neki — mert eddig még nem tapasztaltam vidékünkön ily nagy mennyiségben Ábránfalva környékén. Azonban a valóság az, hogy az őszi és tavaszi friss trágyás földben a tengeri, burgonya, takarmányrépa és kertii vetemények között óriási károkat okoz a csimaz.

Telekfalva, Ábránfalva Sándorfalva és a környéke határán a tengerin 50—70%-os kár van, a tengeri teljesen sárga. Különösen a későn megkapált növény teljesen kipusztul. A minap szénát hordtunk és a mezőn nagy sikoltásra láttunk figyelmesek — oda megyünk többen és egy holdnyi tengeri és burgonya (vegyesen) földön egy asszony kétségbeesetten sikoltoz, — hát egy burgonya fészket ahogy felbontott 108 drb. cserebogár álcát talált.

A murkot teljesen kirágja. Nekem szép dinnyésem van és már kezd érní a dinnye, ha idejében le nem kötöm az indáját — ma egy szál sincs belőle. A babot is rágja, 15 holdas földemen 20%-os kár van eddig. Védekezni nem tudunk ellene. Részemről én úgy próbállok de csak a termény leszedése után, hogy azonnal felszántom és a borozdák nyomára a sertéseimet hajtóm ki, hogy az álcákat elpusztítsák — azonban ezt nem teszik a községek. Azonban a nem trágyás, korán művelt földben csimaz alig van.

Szabó Dávid írja Kézdiszentkeresztről (Háromszék megye): a múlt hó 27-iki kézdívásárhelyi állatdíjazáson kevés felhajtás mellett az anyag gyenge volt. A díjazáson fehér szőrű tehén egysem volt, holott a járás teheneinek kb. 90%-a fehér.

Kubik Ferenc Kolligetről írja (Biharm). A kisajátított területekért fizetendő haszonbérék megállapítása most van folyamatban. A kisajátítási ár 5%-ában állapítják meg a bért, vagyis 10, 15, 20 leiben. Ugyanakkor az állam 1 q búzát (800 LIII) vesz évi bér fejében a tulajdonos által bérelt föld kat. holdjáért!!! Miért van spekulációs törvény???

Gr. Bethlen Bálint Keresdről írja: igen sok kisajátított föld parlagon hever. A föld árak állandóan emelkednek.

Id. Márton Sándor Érkeserűről írja: várjuk a megszokott ármaximálást. Addig nincs vevő, azután nincs eladó!

Bodor Kálmán Sülémedről (Szilágy megye) közli, hogy az állam egy mázsás bérlőt el vannak keseredve, mert a rossz termés miatt a vetőmag sem térül meg a zab és búkköny vetésekből pld. Megindultak a kérvényezések a miniszteriumba.

Legjobb napilapok

az UJSÁG és az ELLENZÉK!

Törvények, rendeletek.

Törvény az ingatlan eladásokról. A Monitorul Oficial augusztus 5-iki száma közli az ingatlan eladások jóváhagyására vonatkozó következő törvényt: Érvényesek és érvényesek maradnak a falusi mezőgazdák által öt hektárig terjedő (1 hektár = 1.7376 kat. hold) és a kisajátítás alá kerülő birtokokból 1921. február hó 1-étől 1924. január 1-éig eszközölt föld vásárlások. Az esetben, ha a tulajdonos birtoka kisajátítás alá esik, akkor a tulajdonosnak ezen eladások után megmaradó kvótájából vagy más birtoknál is megmaradt kvótájából fog elvéteni és csak ha ezek a kvóták nem elegendők, tekintenek érvényteleneknek az 1921. február 1-étől 1924. január 1-éig terjedő eladások és csakis az 1921-iki törvényben megállapított kisajátítási kvóta kiegészítésének szükségessége arányában.

Vegyes közlemények.

A gazdák kolozsvári árumintavásáron. A Kolozsváron aug. 31-ől szept. 15-ig tartandó árumintavásártól már csak napok választanak el ugyszólván. Az árumintavásár mezőgazdasági csoportjában résztvenni óhajtó gazdáknak azonban elegendő idejük van arra, hogy az E. G. E. titkári hivatalától a tájékoztatót, mely magyar nyelven minden irányban kimerítő felvilágosítást nyújt egy lev. lapon kérjék és részvételüket bejelentésük. Részt lehet venni az összes mezőgazdasági terményekkel és termékekkel, amilyenek: gabona, takarmány-vetőmagvak, gumók, vaj, sajt, bor, pálinka, méz, viasz, gyapju, gyümölcs stb. A bejelentések az E. G. E. titkári hivatalához küldendők.

Az erdélyi méhészek gyűlése. Az E. M. E. igazgató válatzmánya folyó hó 28-án, szombaton d. u. 4 órakor az egyesület Attila-utca 10 sz. alatti hivatalos helyiségében ülést tart, amelyre a válatzmány tagjait ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Az állatkivitel részleges betiltása. Bukaresti értesülésünk szerint a kormány betiltotta Bukovinából az állatkivittelt mindenféle vágómarhára nézve.

Szegődménylevelek és napszámjegyzékek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról merült fel az a kívánság, hogy a gazdaközönség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodják az E. G. E. Ezen kívánalomnak eleget teendő az egyesület egyelőre szegődménylevelet és napszámjegyzéket nyomatott. A szegődménylevél alkalmas bármily gazdasági alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására. Ezek ára drbkint 2 L. A napszámjegyzék viasszos vászon borítékkal 100 oldalas füzetenként 20 L., 50 oldalas füzetenként 15 L., 16 oldalas nagy ivenként füzetlenül 5 L.-ért áll a gazdaközönség rendelkezésére. Megrendelhetők az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár Attila-utca 10.) és a Minerva r. t. könyvkereskedésben, Cluj Str. Regina Maria.

Tenyészállatdíjazás Nagyajtán. (Saját tud.) Háromszék vármegye nagyajtai járásának gazdaközönsége f. hó 5-én Nagyajtán egy minden tekintetben jól sikerült és tanulságos tenyészállatkiállításon vett részt. A vállalkozás kiváló eredménye élénk tanubizonyossága annak a számottevő fellendülésnek, melyet ezen gazdák, hozzáértő és szorgalmas munka által a békítő háború után elértek. Az aránylag kis területről mintegy 80, nagyrészt kiscgazda hozta el állatállományát, — nem kis gondot okozva az elbíráló szakértőknek, akik mintegy 300 mintaszerű állat közül voltak hivatva kiválasztani a kitüntetésre méltókat. A kitüntetettek között találjuk Boér

Sándor hidvégi birtokost, Seethal Ferencz miklósvári birtokost, Meşniţa János bölöni birtokost, Darkó Lajos, Toók Mózes és Szeben Mihály állatait kell kiemelnünk, — tudósításunk szűk kerete miatt nem is szólva sok más gazda elismert és méltányolt eredményéről. Midőn örömmel állapítjuk meg a járás állattenyésztésének helyes irányát és magas színvonalát, nem mulasztjuk el, hogy az érdem elismerésénél Perényi Jenő állatorvos szakszerű vezetésére rá ne mutassunk.

A szatmárvármegyei utakat közmunka megváltással hozzák rendbe. A Szatmárvármegyében levő törvényhatósági utak elképzelhetetlenül elhanyagolt állapotban vannak. A háború kitörése óta ezeket az utakat nem javították. Hatványozottan romlanak ezek az utak, különösen azóta, amióta a miniszter eltörölte a vármegyei utadót, mert azóta évente mindössze 80.000 leut fordíthat a megyei utak javítására a vármegye. Nemrégiben a vármegyei közigazgatási bizottság elrendelte, hogy a törvényhatósági utakat közmunkával kell karbantartani. A közigazgatási bizottság beható tanácskozás után úgy határozott, hogy eltekint a természetbeni közmunkától, hanem közmunkamegváltás címen a gazdától szedeti be a megyei utak főtartásához szükséges összeget. *A közmunka megváltás összege egylovas fogat után ötven, kétlovas fogat után száz lei évente.* Gépkocsikra és egyéb járművekre nem vetnek ki ezen a címen megyei adót, mivel ezekről nem szól az erre vonatkozó törvény.

Befejeződtek Szatmáron az állatösszeírások. A Szatmáron pár héttel ezelőtt megkezdett állatösszeírások befejeződtek. Az új lista áttekintésénél az összeírást végző előjárósági tisztviselők azt tapasztálták, hogy az állattartó gazdák legnagyobb része elmulasztotta a kötelező bejelentést és így előáll az a helyzet, hogy a régebbi listák alapján várt állatállomány felét sem jelentették be. Az előjáróság tervbe vette, hogy a jövő héttől kezdve ellenőrző közegei által felülvizsgálattja a bejelentést és oda is elmennek, ahol egyáltalán nem jelentettek be állatokat. A bejelentési kötelezettségekről szóló törvények igen súlyos büntetéseket szabnak azokra, akik nem jelentik be állataikat. A legnagyobb büntetés az, hogy a listába fel nem vett állatok elkobozhatók.

Felhívjuk a tanulni vágyó fiatal gazdaközönség figyelmét a csikszeredai földmives iskolának lapunk mai számában közzétett pályázati hirdetésére. Romániában ez az egyedüli földmives iskola, ahol a kiscgazdák fiaikat magyar nyelven taníttathatják míg az állam nyelvét el sajátítják.

Tenyészállatdíjazás Szentmártonban. Mult hó 27-én, vasárnap, a csikvármegyei állattenyésztési kizottság Csikszentmártonban tenyészállatkiállítást rendezett. A mi a kiállított állatok minőségét illeti a szarvasmarhák, bár volt egy néhány jó példány köztük, általában nem mutatták a szentmártoni járás szarvasmarhatenyésztésének valódi szintjét, sok gazda maradt el, kinek tényleg lett volna bemutatni valója. Annál sikerültebb volt lovakban a kiállítás, a kiállított állatokon meglátszott, hogy az alsókl gazdák szívesen és szakértelemmel foglalkoznak a lótenyésztéssel. Láttunk kiünő anyakancákat, csikóknak egész generációjával, melyek kivétel nélkül állami fedező ménektől származnak.

PIAC.

Országos vásárok.

Augusztus 18-án Drág (2), Nyárádköszvényes (3), Nagygoroszló. 19-én Csikközms (2), Nagyenyed, Dés (2). 20-án. Felvinc (4), Nagysomkut, Nagyborosnyó, Nagybánya (2), Halmi, Ruszkabánya. 21-én. Honcío, Szászabes (4), Sárkány (3). 22-én. Hátszeg, Kunszentmárton, Korondt Gyergyóbbéka (2). 23-án. Szélszeg (2). 24-én. Vinga, Facsád.

Uj vásár. A kereskedelmi miniszter Miresul-Mare (Nagynyires) községnek megadta a

Magyargyerőmonostori fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi szeptember hó 6-án délután 4 órakor az iskolánál évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi szept. hó 13-án fogs megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 397, üzletrészeinek száma pedig 2280 volt. Az év folyamán kilépett 1 tag 2 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Magyargyerőmonostor 1924. aug. 8. *Az igazgatóság.*

Bogártelke és vidéke fogy. és ért. szövetkezet 1924. augusztus hó 31-én délután 4 órakor a ref. elemi iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi szept. 6-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 210, üzletrészeinek száma pedig 324 volt, az év folyamán kilépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Bogártelke, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Bethleni "Hangya" fogyasztási és értékelésítő Szövetkezet az 1924. évi aug. hó 31-én délután 3 órakor a bank épületében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi szept. hó 6-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke fel-emelésére. 1924. év június hó 30-án a tagok száma 790, üzletrészeinek száma pedig 1660 volt, az év folyamán belépett régi tag 100 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Bethlen, 1924. június hó 30-án. *Az igazgatóság.*

Köröskisjenői fogyasztási és értékelésítő szövetkezet 1924. évi szept. hó 14-én d. u. 4 órakor a szövetkezet helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi szept. hó 21-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Ingatlan vételről határozat. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 8. Netaláni indit

ványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 670, üzletrészeinek száma pedig 1508 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Köröskisjenő, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Apróhirdetések.

Szőlőkezelő, illetőleg szakképzett vincellér keresetlik jó termőkésű öt holdas szőlőm több éves részes műveléséhez. Kauclóval rendelkező egyének ajánlatokat bizonyítvány másolatok kíséretében küldjék be m i e l ő b b ajánlott levélben alábbi címre: Klein Albert suial (radáks. Inyel) prtokos Dej (Postafiók 115). 37.0

Eladó 6 drb. Importált szőlőktől származó inthali tehén és egy darab egy éves cika borju. Cim a kladóhivatalban. 3700

Gazdatiszt aki jelenleg nagyobb gazdaságban mint intézői állást foglalok el, állásomat családi okok miatt szeretném felcserélni folyó 3700

Parajdi "Hangya" szövetkezet boltkezelőt keres, Forgalom circa félmillió. Jövedelme: 200 leu készpénz havonként, forgalom 3%, monopollumból 1%, lakás fűtéssel és világítással, 50 m² kerttel. Caucio: 20 ezer leu készpénz, huszezer leu ingatlanban beláblázva. Belépési határidő: 1924. szeptember 1. Igazgatóság. 3711.

évbén. Beszélék románul és magyarul, nős vagyok család nélkül. A gazdaság minden ágazatát szakszerűen értem ugyszintén szőlő és méhészetet. Cim a kiadóban. 3708

Szakiskolát és kertészetet végzett több évi gyakorlattal ispáni vagy kertész állást keresek azonnali belépésre. Személyes bemutatkozásra szives ajánlatot kérek a kiadóba. 3695

Eladó. Gr. Degenfeld uradalom hadadi gazdaságában 9 drb. mangalica tenyész kan és 10 darab. merinol tenyész kos u, p. Szilágycseh-Alsószopor. 3700

Szárított sertés trágya

Hivatalos analízissel kimutatott nagy foszfor nitrogén és kali tartalommal. Az összehasonlító trágyázási kísérleteknél a legjobban bevált. A legolcsóbb és a legjobb universális trágya. 100 mázsa (1 waggon) légenszárított sertés trágya ab waggon Arad, Lei 3000.—

Megrendelhető:

Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T.-nál
Arad. 3705

Odvosi 3. számú nemesített vöröskalászu őszi buza

Bőtermő, rozsdálló, a megdőlésnek kiválóan ellenálló, jó lisztet adó fajta, a tiszavidéki buzából a Maros völgyében pedigree-módszer szerint nemesítve. A munkálatokat 1918-ig a magyaróvári m. kir. Növénynemesítő Intézet ellenőrizte.

Megrendelhető a nemesítő,
dr. Konopi Kálmán

gazdaságában ODVOS, u. p. CONOP Jud. Arad, továbbá a Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. utján, Aradon. 3701